

MŐRSZKA KRAJINA

Vérsztveni, politicsni i
kulturni tjédnik.

MURAVIDÉK

Gazdasági, politikai és
kulturális hetilap.

<p>Szhája vszako nedelo. Naprej placilo: 1/2 leta 24., 1/4 12., meszecsno 4.. V zvljn- szstvo 70., V Ameriko 80 Dinare za edno leto.</p>	<p>Megjelenik minden vasár- nap. Előfizetési ára: 1/2 évre 24, 1/4 évre 12, 1 hónapra 4., Külföldre 70., Amerikába 80 Dinár évente.</p>	<p>Reditelsztvo i opravnistvo Szerkesztőség és Kiadóhivatal MÁRKISEVCI p. M. SOBOTA Rokopiszi sze eszi posilajo i sze ne vrnéjo. — Kéziratok ideküld- dendők s nem adatnak vissza.</p>	<p>Cejna inseratov za □ cm: Izjave, poszlano, odprta pizs- ma 1-50., réden veliki 1—., máli oglasz 0-70 Din. i dávek. Pri vecskrát popúszt.</p>	<p>Hirdetési árák négyzett cm- ként: Nyíltér és hasonlók 1-50, rendes hirdetés 1—., Apró hirdetés 0-70 Din. és az illeték. Többszörinél engedm</p>
--	---	--	---	--

Vend-szlovenszki kulturni szvétek.

Velke znamenitoszti szvétek je bio na Peter, Pavla dén po poldnévi v-Sztrükovci na Küzmics Stevana vendszlovenszkoga dühovnika, pizsátela i pesznika rodjenjá hizse dvoriscsi. Na nyegovoga rodjenjá 200 sztotno lejtnico je z-zahválnoszti z-szpoumenka táblon oznamejnila verszka i národna obcsútnoszt ono prouszto málo hizso, stera na tisztom meszti sztojí, gde je té odlicsni pizsátel obrpvim zagledno na eto vendszlovenszko zemíou szijajou-
csega míloga szunca tráke. Vu cérkevnom krouzsi drzsáni pizsátelsztva ouszvetek je bio tou, k-steromi szo sze z-krajíne ousz-
dalecs krajouv vu velíkoj vnozsiní szpravili vkúp sztancsarje i z pozdignyenov pobozs-
nosztjov szo aldúvali onoga mouzsa szpou-
menki, steri je obrpvim gúcsao v-piszme-
nom maternom jezíki k-szvojm bratom,
po onom korenóm, csísztom, sztárom, szlo-
venszkom idiómí, steri je vise jezero lejt
drága órocsína i varvani kincs bio szlo-
venszkoga lúdsztva eti v-Prejkmurji zsi-
voucsega.

Szpoumenka táblo je odkrilo z-cejle krajíne brezi rázlocska vere i sztáve vu velíkoj vnozsiní vkúp z-seregúvano prejk-
murszko lúdsztvo i tak ocsiveszno szve-
dousztvo vcsínolo pouleg ocsákov szvoji
vise jezerolejtnoga meternoga jezika szvo-
jega, vu sterom szo tak kraszno gúcsali i
predgali toga szvétká funkcionáriuske:
dühovnici, mladénci i szrdce gibajocse
peszini szpejvali, naviszíkoj sztubi sztojécsi
peszmarje ino igre khourusa kotrige.

On jezík vu sterom Küzmics Stevana
versusje doníjo, je nej táksi jezík, steri bi
sze k-szvojoj szmrtí príprávlao; nej je po-
kvarjeni krajní jezík, nego té nájzdávnyejsi
jízsní szlovenszki, koreni vendszlovenov
nepokvarjeni právi sztári szlovenszki jezík,
steroga csísztoucsa je práva, líki te právi
nepokvarjeni dzsúndzs i rávno níka nekvari
nyega csísztoucse tou, ka sze vu píszanyí
níkelíko íoucsci od drúgi szlávuszkí jezíkov i
nyíh vorcanov

Ona szpoumenka tábla, stera Küz-
micsa rodjenjá meszto oznamejni i osz-
nájzsi, nej szamo nepremínyenoga pesznika
szpoumenek vcsíní vekivecsnoga, nego i
z-edním v-mramornó táblo je notri vrejzao
— i naveke kricsécse szvedousztvo toga,
ka eto vendszlovenszko lúdsztvo *nevklek-
nyeno, verno* osztáne k-onómí jezerolejt-
nómí jezíki, steroga szo nyega ocsáci,
prehodník gúcsali i vu steroga núcanyi je
je do eti máo nígdar níscse nej zasztávlao.

Ouszvetka tálnó naznanyúvanye nízse
naszledúje:

Dvejsztotnelejtnice ouszvetek v Sztrükovci.

Peter i Pavla dén je velíki dén bio
v-Sztrükovci. Te je szvetíla prejkmurszka
evang. sínoría szvojea nájvéksega színá,
Küzmics Stevana surdanzszkoga dühovnika
rodjenjá 200 lejtnico.

Hizsa, stera na onóm meszti sztojí,
gde sze je té vendszlovenszke literatúre i
nasega jezíka píszmení osznovitel Küzmics
Stevan pred 200 lejtní naroudo, je edna
z-povíszkom zakríta mramorna tábla sznáj-
zsíla; na presztranóm dvoriscsi je z-gyalí-
csovím vejem i z-rouzsami lepou osznáj-
zsení oltár, predganca, za peszmarzski ino
igre khorus tribún, na poszlhúsávcov rácsún
z-dészek zgotovlene sztolice, za cérkevne
i szvetszke goszté z-velkov szkrbnosztjov
z-vejem pregrajeno zouszebno meszto og-
vúsanó. Z Szobote dvá szploj napunyeníva
autobísa, vszí fiakarje, automobilí szo pelali
na ouszvetek zselejoucso vnozsinó. Z-cej-
loga Prejkmurja escse i z-tí nájdalésnyí
krajov brez rázlocska vadlúvanye, z-kouli;
peski, z-bícklími szo hítlí vu velíki sere-
gaj lúdjé po potáj v-Sztrükovce pelajoucsci.
Pred hízsov szo z-szvetóga píszma vzétím
napíszkom kíncsnate vráta bílé gorí po-
sztvávene.

Po poldnéví ob drúgoj vóri szo zse
tam bílí z-oblásztí sztráni okrajnoga gla-
vársztva, orozsníksztva, vojní i csesztníkov
zavúpníki, gímnasíuma i pörgaszke soule
profesorje i krajíne vucsítelsztvo. Z-dühov-
níkov sztráni: Kovács Stevan sínóur.
Siftár Károly bodonszki, Híma Sándor
morávszki, Luthár Ádám píconszki,
Goschenhofer Henrik radgonszki dühov-
níci i Skalics N. theologus (skoda, ka szo
stírje falíli i nej prestímali zá vrejdnó
sze tá potrdítí). Národa vnozsiná sze je
szprávlá vkúp, kak velke je zse dávno
vidítí nej bílou prílike. Dobro obcsútejnye
je pobúdílo vu Prejkmurcov dúsi tou, ka
je tak szvetszka, kak vojáska oblászt v-
tak lejpon rácsúní tá vzéla prí Küzmics
Stevana ouszvetki. Z-szvoje sztráni tou za
velko prestímamo i odkríto vópovejmo, ka
je tou tak v-rédi. Ár med oblásztjov i
ravnítelní i med ravnánímí sze lí tak má
vóosznovítí vúpaznoszt, prerazmejnye i
zselna sztáva, csí národ vídí, ka sze od-
nyíh prestíma i nyegov nájdragsí kíncs:
jezik véro i one, kí szo vu premínoucsci
vrejmenáj tá osznávlalí, gájílí, postúje.

Pod Bakó Károly sztrükovszkoga
vucsítela mujszterszkmí vodsztvóm sztrú-
kovszke dalárde i igre khourusa z-recsmí
vónepovejdanoga, dúso i szrdcá nadígáva-

joucsega lejpoga z-ígrov szprevájánoga
szpejvanya dugo nepozábíjo, kí szo je
vzsívatí prílike melí. Naj vzemejo poszlhú-
sávcov szrdcsno hválo! Pred oltárom je
Kovács Stevan sínóur vu szrdce gíba-
joucsoj molítví aldúvao Küzmics Stevani,
vó pozdignovsí tou pravíco, ka sto szamo
tejlí zsvívé, nyega szpoumenek príve prejde,
kak nyegov grob zaraszté; alí kí goszpodní
zsvívé za dúsevna sze szkrbí, nyegov szpou-
menek vu zahvální szrdcáj na véke zsvívé.
Siftár Károly bodonszki dühovník je vu
szvojoj predgí Küzmicsa, kak novoga
zákona na nas vendszlovenszki jezík obra-
csítela i prívi peszmení kíng píszátela dícsó,
v-steroj je doj odkríta na narodjenjá hízse
sztejnó posztávléna mramorna szpoumenka
tábla na steróje ete napíszek sztojí: „V etóje
hízsi sze je naroudo Küzmics Stevan
1723.“ Pod napíszkom sze pa bíblíe obrázka
vídí v-kamení vrejzána. Obrí táble na
sztejní pa: „Díka nyemí“ napíszek.

Z-velkov náléz'nosztjov szmo poszlhú-
salí po Luthár Ádám dühovníki napredjáni
Küzmicsa zstítká szpísz, kí je szvoje vce-
nyé, v Bedenicszó soulí (Kancsevci) zacsno,
szledí v Soproní, v- Gyórí nádáljávao i v-
Pozsoní dokoncsao. Pouleg tísztoga vrej-
mena réda je vucsítel bio v-Nemes-Csoóí,
odkud ga je surdanzszka ártíkuláriszka
gmajna (somogy v.) pozvála za dühovníka.

Zse v-Nemes-Csoóí je píszao eden
kátekízmus, cztenyá i rácsúnanya kíngé
po vendszlovenszkom jezíki. Kak sur-
danzszki dühovník je zacsno to nájvékse
szvoje delo, *nouvoga zákona* dojobrácsa-
nye, steroga je v-Halle várasí (v-nemskom)
1771 letí dao vóstampatí. Píszao je escse
cérkevne peszímí, alí té je zse nej mogao
vódatí, ár je príve mrou, i Bakos János
Krízsevzski dühovník je je dao vó v-1781.
letí. Nyegov famílíszki zstítek je doszta
vdárcov doszégíno. Zseno je za mláda
zgúbo, zamláda szta mrléj dvej jedíníví
defetí. Za vere voló je doszta trpo, szam
od szébe píse ka je za nyé voló vecskrát
zaprejtí bio. Vó je premíno v 1779-tóm
vu 56 lejt sztárosztí. Práh nyegov vu
Surdanzszkom brútví pocsíva.

Sztrükovszszka mladézen je med velí-
kím navdúsenyem i z z-prílicsním govo-
rejnyem deklamálívala i nepredjála: Vucsák
Lajos po Flíszár Jánosí na tou prílike
píszaní: „Küzmics Stevana 200 lejtní
szpoumenek“ deklamátío. Toga vezdás-
nyega vrejmena zsvíoucsega peszníka szo
nazoucsci szrdcsno pozdrávlalí bodoucsci

Siftár Pavel i Siftár Sándor: Küzmicsa
edno, edno, peszem; Siftár Irma pa vo-

grszki: „*Csti szvéti evangeliom*“ píszao Sántha Károly. Szélessy Olga goszpodi-csina je z-rejtko prijétnim glászom solo popejvala. Vszi szo navdúseno plouszkanje i pozdrávlanye doubili od poszlúhsávcov.

Ouszvetek sze je z-: „*Trdi grád je nas Boug zmozni*“ cérkevne peszmi po navdúsenom popejvani. stero je ta velika vnozina vkúpno z-dalárdov, sztojécs z-odkritov glavouv, z-dúseynim veszeljom popejvala, — dokoncsao.

Potom sze je ta vnozina zdignola i vu szrdci i dúsi pobúdenim i nepozáblemim veszeljem odhájala, k-szvojemim doumi. Veszelica sze je v Siftár Mihályi i Siftár Stevana gosztilni presztoraj do zouri zvršávala i nadaljávala eto cejloga Prejkmurja, ali odločno Sztrúkovszke vézsi sze do-sztájajoucse szpoumenka veszeljé.

Sztrúkovszki Kúzmicsa szvétek sze je z-náj vugodnejsim nászhajom dokoncsao. Vu nazoucsi hodoucsi dugo bode zsivejla ona navdúsenoszt, z-sterov szo nyih szrdcá napunyena Privszemtom pa Kúzmics Stevana szpoumenek z-isztinszkim tálom li tak bode demo postúvali, csi on jezic, steroga je on v píszmeni jezic posztavo, nedopúsztimo tázasiskati, ali Boug zná za káksi krajni jezic degrejtejati, nego ga drzsimo za náj-jaksi jezic na szvejtí. ár je tou nas materni jezic. Ali bi sze pa najšao táksi blouden cslovek, kí bi za toga volo grajao afrike csrnkavca, steri szvojo csarne kouzse mater za nájprijétnejšo zsenzko drsí, ár nyemi je mati? Tak szmo mí z nasim szlovenszkim jezikom. Jesztejo, kí ga counivajo, ponizsávajo, za gnúsznoga ga právjio. Nemárajmo, — naj ga právjio, mí sze li szmehémó na tou. Mí té jezic, kak ocsákov nasi jezic, obarjemo i ovak nedopúsztimo vöprepraviti, csi nam i vszém vendszlovenom vönevrejzsejo jezika, — za máno szenyó i zdejnje drzsimo, kí tou stíma kaj jezerolejtni jezic, steri píszteltstvo má, steri je Kúzmice meo, de mogoucse vösztrejbiti, ali pa z-drúgim nemesztiti. — Zakaj je obrno Kúzmics doj szvéto píszmo na vendszlovenszki jezic? Vejm je te túdi bilou zse Trúbára, Dalmatína i Terheva dojobrnyeno szvéto píszmo. Zató, ár je tak pravo, (Kúzmics) ka mí vogrszki szlovenye tisztoga ovoga szlovenszkoga jezika nerazmimo. I tou je dnesz dén túdi tak!

Vend kultur ünnep.

Nagyjelentőségű ünnepség zajlott le Péter-Pál napjának délutánján Strukócon Kúzmics István a vend pap-költő és műfordító szülőházának udvarán. Születésének 200-ik évfordulóján emléktáblával jelölte meg a vallási és nemzeti kegyelet azt a kis falusi házat, amelyben e kiváló költő először pillantotta meg a Vendvidék ronájára ragyogó napsugarat. Egyházi keretben irodalmi ünnepély volt ez s a Vendvidék messze földről egybesereglett közönsége emelkedett, áhitatos lélekkel áldozott azon férfiu emlékének, aki először szólott népéhez irodalmi nyelven *vendül*, azon az *östiszta szláv idiomán*, mely több mint ezer év óta féltve őrzött kincse prekmurje népének.

Emléktáblát leplezett le a Vendvidéknek vallás és rangkülömbőség nélkül imponáló tömegben összegyűlt népe s e meg-

jelenésével nyilvánosan tett hitvallást apáinak ezeréves nyelve mellett, amelyen oly ékesen szólottak az ünnepély funkcionariusai, a szónokló papok és a szavaló ifjak. Az a nyelv amelyen Kúzmics István versei zengenek, nem egy kihalni készülő nyelv hangja, nem elromlott tájszólás, hanem a legrégebb délszláv nyelv-családnak az eredeti vend népnek meghamisítatlan nyelve, amelynek tisztaságán keveset változtat az hogy helyesírási szabályai eltérnek más szláv nyelvek enémű szabályaitól.

Az az emléktábla, amely Kúzmics Istvánnak kicsiny szülőházát ékesíti, nemcsak a nagy költő hallhatatlan emlékének a megőrkítése, hanem egyben márványba vésett — minden időkre szóló — bizonyítéka annak, hogy a Vendvidék népe mindig hű lesz ahhoz az ezeréves nyelvhez, amelyen elődei szólottak s amelynek használatában eddig senki meg nem akadályozta.

Részletes tudósításunk alább következik.

A Kúzmics emléktábla leleplezése.

Péter és Pál napján nagy esemény színhelye volt a csendes kis falu: Strukoc. Ekkor ünnepelte itt a prekmurjei evang. esperesség egyik legnagyobb fiának, méltó büszkeségének Kúzmics István surdi evang. lelkész születésének 200-dik évfordulóját.

A házat, ahol 200 évvel ez előtt a vend irodalmi nyelv megalkotója és első művelője Kúzmics István született, egy függőnyvel eltakarta márvány tábla díszítette, a tágas udvaron, zöldgalyakkal, virágokkal szépen feldíszített oltár, szószék, az ének és zenekar részére tribün, a halgatóság részére padok sora volt látható. Murska-sobotából két zsufolva telt autobus, összes fiakkerek, autok szállították az ünnepre készülők nagy sokaságát, az egyszerű nép pedig Prekmurje legtávolabb részeiből is, vallás és nemzetiségi külömbőség nélkül ki gyalog, ki biciklin, vagy más alkalmatosságon igyekezett, nagy rajokban az emberektől tarkáló Strukoc felé vivő utakon. A ház előtt szent írásból vet feliratokkal díszített diadalkapu volt felállítva.

Délután 2 órakor ott voltak már az okrajno glavavstvo, a csendőrség, katonaság és a többi hivatalok képviselői, a gimnasium s a polgári iskola tanári kara teljes számban, s a vidéki tanítóság. Az evang. lelkészi karból ott volt Kováts István esperes Siftár Károly bodonci, Hima Sándó moravci, Luthár Ádám pucinci és Goschenhofer Henrik radgonai lelkész. Az érdeklődőknek pedig oly nagy, beláthatlan nagy serege, hogy ily sok népet együtt már régen nem láttam. A jelen levő prekmurjeikben jól eső érzést keltet, hogy a világi és katonai hatóság ily szép számban vett részt ezen Kúzmics István emlékének szentelt ünnepen. A magunk részéről is elismeréssel emeljük ezt ki, hangsúlyozva ezt, hogy ennek így kellene mindig lenni. Mert hatóság és nép, kormányzók és kormányzottak közt csak úgy fejlődik és állandósul megértés és szívélyes viszony, ha a nép azt látja, hogy intézői megbecsülik azt, vagy azokat, akik ő előtte tiszteletre méltók, megbecsülik az ő legdrágább kincseit: nyelvét és hitet, illetve azokat, kik a multban ezeknek ápolói, fejlesztői voltak.

Az ünnepélyen Bakó Károly strukovci tanító ur vezetésével a strukovci jó hírű zenekar adott elő művészi zenezámokat teljes precizitással, kísérvé a vegyes kar énekét. A sikerhez úgy a fáradhatlan vezetőnek, mint a tagoknak szívből gratulálunk mi is. Az oltár előtt Kováts István esperes tartalmas-imában adózott Kúzmics István

emlékének, kiemelve azt, hogy aki csak saját testének él, annak emléke elvész előbb, min sirdombja elsimul, de aki az Urnak él és a lélek javait munkálja, annak emléke a halál szivekben örökké él. Siftár Károly bodonci lelkész ur ünnepi beszédében Kúzmicsnek, min biblia fordítónak érdemeit méltatta és végül leleplezte, szülőházában illesztett márvány emléktáblát, amelyre e felirat áll: V-etoj hizsi sze je naroudo Kúzmics Stevan 1723. A felírás alól pedig egy bilia képe látható.

Igen nagy érdeklődést keltet és feszültséggel figyelemmel hallgatták mint végig Luthár Ádám pucinci lelkész ur felolvasását, aki Kúzmics életét ismertette. Előadta, hogy a bedeneki iskolában kezdet tanulni, majd Sopronban, Győrben és Pozsonyban tanult. Az akkori kor szokása szerint tanítóskodott Nemescsóban, utóbb pedig a surdi ártikuláris gyülekezetbe hivatott el lelkésznek.

Már Nemescsóban irt egy Kátét, olvasó és számtan könyvet vendnyelven Surdi lelkész korában pedig elkezdte legfőbb műve megírását, lefordította az ujszövetséget, amely művet Halléban adta ki 1771-ben. Irt még egyházi énekeket is, de ezeket csak halála után nyomatta ki Bakos János krizsevcei lelkész. Családi életében sok csapás érte, nejét fiatalon elvesztette, meghalt kicsi korukban, gyermekei is. Hitéért sokat szenvedett, élte vége felé maga mondotta, hogy mint lelkész maga többet ült a börtönben, mint szabad volt. Meghalt 1779-ben. Porai a surdi evang. temetőben nyugsznak.

Az ünnepélyen még strukovci fiatalság között szavaltak: Vucsák Lajos: Fliszár János ez alkalomra irt „*Kúzmics István emléke*“ című költeményt. Mostan élő vend költőnk igen tartalmas verséhez a jelen levők mind szívből gratuláltak.

Siftár Pál és Sándor: Kúzmics egy, egy énekét Siftár Irma: „*Olvasdd el a szt. evangeliomát*“ Sántha Károlytól. Szélessy Olga solo énekelt. Az ünnepély befelyeződött: „*Erősvárunk nekünk az Isten*“ című egyházi ének éneklésével, melyet a közönség ez ének karra együtt zenétől kísérvé, állva és levet kalappal nagy lelkesedéssel énekelt. Azután a sokaság szét oszlott, lelkében és szívében lelkesedve és megtelve végnélküli örömmel, melyet soha nem fog elfelejteni. — Folytatása volt az ünnepélynek Siftár Mihály és Siftár István vendéglőiben világos viradtik.

A strukóci Kúzmics ünnepély a legszebb sikerrel befejeződött. A jelen levők emlékében soká élni fognak azok a benyomások, amint ők lelküket megtöltötték. Kúzmics István emléke azonban csak akkor becsüljük meg igazán, ha azt a nyelvet, amit ő irodalmi nyelvvé tett, elsinkofálni, vagy holmi tájszólássá ledegratálni, hanem ezt a nyelvet tartjuk, a világ legszebb nyelvének, mert ez a mi anyanyelvünk. Vagy ki volna oly ostoba, hogy megróná azt a szerecsen gyermeket, ki az édesanyját minden feketeség mellett is a legiobb asszonynak tartja? Így vagyunk mi is a mi vendnyelvünkkel. Sokan gunyolják, kicsinylik, rut nyelvnek tartják, ám tartásuk, mi csak mosolygunk ezen. Mi ezt a nyelvet, őseink nyelvét megőrizzük, s ha csak nyelvünket, az összes vendembernek nyelvét ki nem vágják, ezt a nyelvet kiirtani nem engedjük s hisz álmodozó az, aki azt hiszi, hogy ezeréves nyelvet, amelynek irodalma van, amelynek Kúzmicsi voltak, kiirtani, vagy mással helyettesíteni lehet. Avagy miért fordította le Kúzmics a bibliát vend nyelvre. Hisz akkor is megvolt Trubar, Dalmatin és Terhev fordítása. Azért mert azt mondta, hogy mi „*magyar szlovenek*“ azt a másik szloven nyelvet nem értjük. És az így van ma is!

GLÁSZI. — HIREK.

Harangavató Hodoson. Szép ünnepség keretében avatták fel Hodoson f. hó 1-én az új templomharangot. Reggel 7 órakor a tűzoltóság kürtszava jelezte az ünnepély kezdetét. A tűzoltóság felvonulása után 10 órakor a nagyszámu hívők istentiszteletre gyűltek össze a templomban, hol Kovács István esperes ur magyar és Godina István péterhegyi lelkész ur vend nyelvű magas szárnyalású alkalmi beszédekkel ismertették a nap jelentőségét, a melyek a hodosi énekkel elismert közreműködése az ünnepi hangulatot nagyban emeltek. Ennek megtörténte után d. u. 3 órai kezdettel Skalics vendéglőjében a nőegylet színjátékkal egybekötött táncmulatságot rendezett, melynek tiszta jövedelmét orgonasípok beszerzésére fordítják. Heiner Géza lelk. és Fenyves Károly tanító urak fáradságot nem ismerő betanítása folytán a következő minden tekintetben sikerült műsor került sorra: 1. Vegyeskar. 2. »Tanulni kell« monolog, előadja: Rösler ka. 3. »Az én babám« magánének, éneklő: Farkas Mariska. 4. »Menyasszony« mon. előadja: Rösler Leona. 5. »Majka mila...« quartett (szlovén). 6. »Csak párosan« 1 felv. vigi. előadja: Bellingerne és leánya. 7. »Szeretem a nőket« Kercsmár Géza. 8. »Tegnap este« duett én. Farkas Mariska és Ábrahám Sándor. 9. »Igen« monolog: Kercsmár Ilonka. 10. Duett Zaborszkyne és Bellingerne. 11. »Bánya szerená«: Kercsmár Ilona. 12. »Öngyilkos«: Kercsmár Sándor. 13. Szlovén quartett. 14. »Luca napján«: gyermekelőadás. 15. Vegyeskar.

Záró tánczoszorucska. Ma szombaton este 8 órakor lesz megtartva a Dobrai szálló összes termeiben. Olyan nagy az érdeklődés, hogy már alig lehet belépőjegyet kapni. Az estélyen nyolc murskasobotai legszebb leány fog közreműködni „Česko besedo“ nevű nemzeti táncnál. A leányoknál rém nagy a kapkodás táncos után, ma jutott tudomásunkra, hogy egy helybeli család már egy héttel ezelőtt szerződést kötött egyik murskasobotai aranyifjával, hogy a tánczoszorucska estélyén csakis a leányával táncoljon, ne hogy esetleges a régi szokás szerint petrezselymet áruljon. Tehát felhívjuk erre figyelmet a murskasobotai agglagényeknek...

Uj községbírák. Fokovcin a lekönszönt Török Lajos helyett kibiróvá kineveztetett Lipics József u. o. lakos, Sotinán pedig az eddigi Rogán József helyett Rogán Mihály.

Tűz. Bédek Rozália boreci-i lakos gazdálakos gazdasági épületeit a múlt héten a tűz elhamvasztotta. A tűz keletkezése miatt a nyomozás megindult.

Olcsóbb lesz a cukor. Jugoszláv cukor gyárak elhatározták a cukor árának leszállítását. Mily a múlt héten már kezdetét vette. A leszállítás oka a nagy eladatlan készlet.

A nemzeti bank kisipari hitele. A nemzeti bank Beogradban elhatározta, hogy a keresk. és iparikamarák javaslatára, hogy segítsen a szegényebb kisiparosokon, 5000 Din-ig terjedő hitelt folyósít. Beogradi iparkamara már kapott rendeletet az ezt illető szabályok kidolgozására. Kíváncsiak vagyunk valyon hány Prekmurjei kisiparos fogja ezt kapni.!

Az új adók megszavazva. A parlament jun. 29-i gyűlésen végleg megszavazták az új adókról szóló törvényt. Az új adó „rendkívüli pótlék“ címen — az eddigi egy Din földadó helyett hat Din lesz, vagyis minden 1 dinárhoz még 5 Din földadó jön, azután minden más közvetlen adóhoz (a rokkant, forgalmi hivatalnoki adó kivételével) és pótlékaihoz még 30 %.

Ismét a bucsú. Jun. 29-i Péter és Pál napi Lukačavci-i búcsúnak is a szokott befejezése lett — a verekedés. Búcsú után a norsinci Raüter

Antal féle korcsmában zene volt. Miután a legények minden csoportja más nótát akart huzatni, emiatt a Korsingiek és Norsinciek között verekedésre került a sor, miközben Olaj Ferenc krog legény egy literes üveggel úgy vágta fejbe Cservék Kálmán norsinci legényt, hogy erős vérzése miatt orvostt kellett hívnia. Az ügy folytatása a bíróságra lesz.

Rendőri hírek. Vučja Gomilán jun. 22-23-ra virradó éjjel az ablakon keresztül ismeretlen tettesek betörték Antalics János kereskedésébe, honnan elvittek egy kerekpárt, 5 kg. cukrot és 30 csomag «Zetski» dohányt. A kár kb 8000 kor. — Szlavic Iván csernelavci lakos udvarából ismeretlen tettesek eloptak két tehénre való ígás szerszámot. A kár 3000 kor. Minden esetre vonatkozóan a nyomozás megindult.

Az elítélt templom gyalázó. Mint annak idején már megírtuk, Horváth István kocsis Tesanocón május 27-én emberi sárral bemázolta az ottani kath. kápolnát, a mely tette a M. Sobotai k. jbság. előtt be is ismerte. Mint értesülünk, ezen tettéért a Maribori törvényszék legutóbbi tanácsa kimondotta rája a megérdemelt büntetés melyben 2 havi börtönre ítélte el.

Nouvi dávki odobreni. Parlamenta na 29. junija obdržšanom gyülejsi szo koncno odobrili zemlski (»izvenredni doklád«) dávek steri je poviksani k dosedasnyemi 1 dinari escse pét Din, touje sésztkrátno povisanye; k drügim neposzrejndi dávkom i nyé dokládám pa pride escse 30 %-ov.

Petrova bucsa v Lukačevci je zse pá fájni dokoncsetek mejla. V krcsmi Rauter Antona v Norsinci szo sze decski za volo muzsike bili, pri sterom je Olaj Ferenc z Kroga z literszkim glazsom tak v glavou vdaró Cservék Kálmána z Norsinec, ka je mogao vracsitela zvati. Nadjelévanye dogoudka de pri szodnji.

Nouvi gerenti. Nameszto dozhaváivsi doszedásnyi gerentov: Török Lajos v Fokovci je imenüvan Lipics József, v Sotini pa nameszto Rogán Józsefa pa Rogán Mihály.

Ogen. Bédek Rozálie vérsztvena hramba v Boreci je preminoucsi tjeden pogorejla.

Falejsi bou cukor. Szindikát jugoszlavenszki fabrik cukra je szkleno, ka cejna cukra ponízsa. Vzrok je doszta neodánoga cukra, steri sze nahája v szkladiscsaj.

Za pomoucs máli mestrov je Národna banka v Beogradi szklenola, de nyim boude dála kredit do 5000 Din pod lehkimi pogoji, csi de tou „Obrtna kamura“ rekomenderala. Toudosztojno odrédbo je zse dobila Beogradszka Obrtna kamura, da naj zdela k tomi potrejbne statute. Ali sze vesákamo ke tüdi i nasi Prejkmurszki, té pomoucsi jáko potrejbni máli mestri bi doubili tou pomoucs!?

Tolvajije. V trgovino Antalics Jánosa z Vučje Gomile szo neznani csinitelje szkouz okna notri vrdli i szo odneszli 1 biciklin, 5 kg. cukra i 30 p. cig. tobáka v vrednoszti 8000 kor. — Z dvorisca Szlavic Iván kmeta v Černelavci szo neznanci odneszli dvá krávjiva omouda v vrednoszti 3000 koron.

„Zamážacs“ kapejlo obszojen. Horváth Stevan hlápec v Tešanovci, ki je 27.-ga májusa tesanovszko kapejlo z cslovecsim blatom tak neszramno zgrdo, je v Maribori na dvá meszecsni zápor obszojeni.

Sokolsko društvo v Murski Soboti ima v nedelo dne 8. julija 1923 javni nastop z veliko ljudstko veselico v parku gradščine „Sapary.“ Vzpored javljen na plakatih se spremeni v toliko, da je določén ob 3. uri popoldne obhod bo mestu, nato telovadba in po telovadbi veselica z plesom na prostem. Hišni posestniki v Murski Soboti se naprošate, da blagovolite ta dan razobesiti raz svojik hiš zastave. K obilni udeležbi vabi Odbor.

Jezikovni tečaj v Murski Soboti. G. Mirko Šijanec profesor na učiteljsišču v Mariboru član izpraševalne komisije za uspos preizkušnje in sodni tolmač za slov. nemški in italijanski jezik priredi v Murski Soboti jezikovni tečaj za mladino in odrasle: iz slovenščine, nemščine, francoščine in italijanščine, za katerega teh jezikov se priglasí pač največ udeležencev. Pouk obsega konverzácijo, slovnico, čitanje in spisovanje, ter se vrši od 7. julija do 7. septembra t. l. vsak torek od 3.—6. ure; se lahko izpréménijo po željah interesentov. Honorar se ravna po številu udeležencev; za 10 oseb po 50 Din mesečnih; ki se vplačajo vnaprej, da se obstanek tečaja zasigura. Priglasitev sprejema iz prijaznosti: „Prekmurska Tiskarna.“

Proda se radi bolezn lastníka po zelo nizki ceni: ena kompletna mlatilna garnitura, 4—5 PS benz. lokomobilon in jedna 6—8 konj. sil. Za videti v pogonu kod lastníka MARTIN HERGA Sv. Lenart-Bratonečice p. Velike Nedelja Štajersko.

Trzsne cejne. Kereskedelmi árák.

Blágo — Áru.

100 kg.	Psenica—Buza	K	1750—
»	Zsito—Rozs	»	1400—
»	Ovesz—Zab	»	1400—
»	Kukorca—Tengeri	»	1400—
»	Proszou—Köles	»	1200—
»	Hajdjina—Hajdjina	»	1200—
»	Graoka—Bükköny	»	2000—
»	Otroubi (psen) —Korpa (buza)	»	1150—
»	Szenou—Széna	»	300—
»	Graj—Bab	»	1600—
»	Krumpise—Burgonya	»	340—
1 kg.	Lenovo sz.—Lenmag	»	—
»	Detelcsno sz.—Lóhermag	»	—

III. II. I.

»	Bikovje	—Bika	} elősúly, kövér	40—	45—	50—
»	Telice	—Üszö		40—	45—	50—
»	Krave	—Tehén	} elősúly, kövér	30—	35—	40—
»	Teoci	—Borjú		53—	62—	—
»	Szvinyé	—Sertés		93—	98—	—
»	Mászt I-a—Zsirl-ő.			200—	—	—
»	Zmoucsaj—Vaj			140—	—	—
»	Spej—Szalona			160—	—	—
1	Belice—Tojás			4—	—	—

Pejnezi — Pénz.

1 Dollár	= Kj	364—
100 Kor. Budapest	= »	4·12
100 Kor. Becs	= »	—50
1 lira	= »	16—
Zürichben 100 Dinar	= »	6·25

Gazdálkodás.**A visszamaradt magzatburkokról.**

Irta: Nemes Miklós volt m. királyi állatorvos M. Sobotán.

Közbeszúrva megemlítem, miszerint tisztára nézet dolga, hogy ezeket az úgynevezett „tüneteket“, „jelenségeket“ a betegség tüneteinek vegyem avagy a gyógyító vegyfolyamatok jelenségeinek.

Annak idején egészen természetesnek találtam, hogy a betegséget okozók a szervezettel hadilábon állanak; a szervezet reakciót fejt ki, tehát gyógyító hatást; a szervezett védő — vagyis reakciókat terem.

Feltehető és szerintem az a helyesebb, hogy nincsen reakció. Egyáltalán nem létezik semminél sem reakció, hanem csak akció és annak folyománya.

Ezen „folyomány“ akcióvá lesz egy további folyományra és így tovább. Ha meggondoljuk, hogy a „folyományok“ nem egyformák, mert mindegyike más viszonyok közé készülve más „folyományt“ hoz létre,

tehát „változást“ okoz, akkor egészen természetes, hogy a világon minden a változások sorozata, a változások egymásutánja: az élet, a halál, az égés, mozgás, látás, szülés, stb., minden a változások egymásutánja. Még hozzá kell tenni, hogy ezek a változások egymásba fonódnak tehát köztük megszakítás egy pillanatra sincsen, — ellenben vannak elágazódások. Az elágazódások más folyamatok elágazódásával összegeződhetnek, komplikálódhatnak. Ha a folyamatot vonallal jelölnénk, akkor sok párirányu vonalat kellene elágazódásokkal rajzolni. Két elágazódás érintkezési pontjából újból egy folyamatot jelző vonalat kellene húzni és így tovább. Így jönne létre egy hálózat, egy sűrű szövet.

Oda érkeztem, ahoza jutni akartam! Miben áll az állatorvosi tudomány? Abban áll, hogy az orvos a betegségnek nevezett változások (folyamatok) sorozatos egymásutánját és azok elágazódásait ismerje, továbbá hogy hogyan lehet műfogásokkal, operációkkal, orvosságokkal, stb.-vel a halálra vezető, az állat elhullását eredményező változások sorakozását oly irányba terelni, hogy az állat élete minél továbbra megmaradjon. — Ezen ismeretek megszerzéséhez sok vaskos könyvet kell át tanulmányozni és az azokban olvasottakat, sokszor megnézni meghallgatni, megtapintani, stb., stb. — Hogyan tudhatja mindezt egy kovács, egy gyepmester, egy kuruzsló? És gazdák ti mégis első sorban ezekhez fordultok tanácsért és ezektől hagyjátok magatokat ámitani annak ellenére, hogy jól tudjátok, miszerint ezek a kuruzslók nem érthetik e nehéz tudományt. Végeredményben mindig Ti károsodtok és ezt akkor belátjátok magatok is, de amint egy időre reá, újból bal eset, betegség ér benneteket, csak megint a kuruzslóhoz szaladtok, ahelyet, hogy legelőször és leggyorsabban az állatorvoshoz mennétek.

(Folytatás.)

Naznányam

visziko postüvanim goszpa, da szam odprla moudni salon

— v hizsi g. Prahics, — z nájmodernejsim blágom, k steromi proszim obilno podpéranye

M. Sobota, 1923. junius 23.

Szpostüvanjom:

EMIL SIMONOVA.

Eladó elköltözés miatt Kiszombat határában lévő

20 holdas jó minőségű birtok, amely áll szántóból, rétből és erdőből, azonkívül egy lakóház minden gazdasági melléképülettel. Érdeklődni lehet Titán József gabonakereskedőnél Kiszombat, posta Murska Sobota.

HRANILNICA v MURSKI SOBOTI

Prej — Ezelőtt

MURASZOMBATI TAKARÉKPÉNZTÁR (SZTÁRA GASZA)

Stampano v „Prekmurski Tiskarni“ v Murski Soboti.

NORDDEUTSCHER LLOYD, BREMEN.

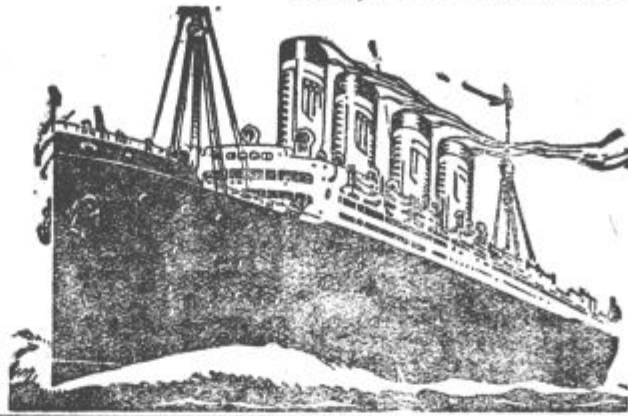
(SEVERNONEMSKI LLOYD.)

Vsem amerikancem najboljpoznano parobrodno društvo.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo:

HRV. SLAV. GOSPODARSKO DRUŠTVO V ZAGREBU.

Brzójavi: NORDLLOYD ZAGREB.

Poslovnica v Zagrebu:

Viator konačište, pri državno kolodvoru.

Podružnica v Beogradu:

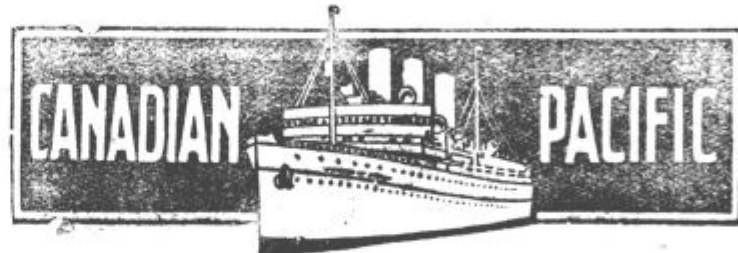
Obiličev venac 10.

Podružnica v Ljubljani:

Eduard Tavčar, Miklošičeva ulica.

Podružnica v Vel. Bečkereki:

Johan Graf, Cara Dušana ulica.

NAJVEČJE TRANSPORTNO PODJETJE SVETA

EUROPA, CANADA, AMERIKA.

Samo 4 dni na odprtem morju. Najhitrejsa in najboljša zveza preko HAMBURGA Antwerpena in Cherburga z glasovitimi „EMPRESS“ parobrodi na dvostroke vijake. Odhod vsaki teden. Nadalnje pojasnila glede voznihi cen, odhoda, potniškega vizuma prtljage, predpisov useljevanja u Kanado in Zjedinjene države daje Agencija:

CANADIAN PACIFIC, — ZAGREB — Jurišičeva ulica broj 30.

Lejsz za cimper

sze lehko naroucsi pri trgovci leszá CSÁSZÁR Alexander M. Sobota, po niszikoj cejni. Zglásziti sze pri NOVÁK zid. podjetniki M. Sobota Kolodvorszka ulica.

NEMECZ JÁNOS

vaskereskedő

M. U. R. S. K. A S. O. B. O. T. A.

Nagy raktár:

ÉPÜLETVASALÁS

TÁBLAÜVEG

VARRÓGÉP

SORVETŐGÉP és

GŐZCSÉPLŐGÉPEK

Nájbogsi

Portland-Cement

Papér za sztrého

Izolérpapér za zid

Beton za mokre peovnice

Superfoszfát (mútrágya)

Steinkohl

Vogelje za kovácse

Drva vszake vrszte

sze dobi po dnévnoj ceni pri

Czipoth Viktor

trgovina z leszom, drvami in premogom Murske Sobota, Prekmurje. 40-9

Mindennemü

vonós hangszer javítását a legolcsóbb áron elvállal HORVÁTH IVAN zenész ČERNELAVCI p. M. Sobota.

Előfizetések és hirdetések a Prekmurska tiskarnában is felvétetnek.

Z VRSÁVA VSZE BANCSNE DUGOVÁNYA MINDEN BANKSZAKMÁBA VÁGÓ ÜGYET LEBONYOLIT.

V ZVÉZI ÉRDEKKÖZÖSSÉGBEN Z „JADRANSKA BANKA BEOGRAD“-AL.

Podgovornik, lásztnik i vödányik Kühar Stevan Márkisevci.